

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 12/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Aramis Real Estate SE**, Záhrebská 562/41, Praha, Česká republika, IČO 08 798 991, právne zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Pred poľom 1652, Trenčín, proti uzneseniam Okresného súdu Nitra č. k. 27Cb/158/2007-6561 zo 4. novembra 2024 a č. k. 27Cb/158/2007-6604 z 21. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 4. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, základného práva na prejednanie vecí v jej prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami okresného súdu označenými v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom. Súčasne žiada, aby ústavný súd podľa § 130 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vydal dočasné opatrenie, ktorým okresnému súdu uloží, aby sa zdržal vykonávania úkonov, najmä vydania rozsudku vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to až do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených napadnutých rozhodnutí vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 27Cb/158/2007, ktorého predmetom je určenie neplatnosti

zmluvy o predaji podniku a určenie vlastníckeho práva, má sťažovateľka procesné postavenie žalovanej v 1. rade.

3. Napadnutými uzneseniami okresný súd v zmysle § 183 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nevyhovel žiadostiam právneho zástupcu sťažovateľky o odročenie pojednávania nariadeného na 5. december 2024. Akcentoval, že ide o dlhotrvajúce konanie, ktoré začalo v roku 2007, pričom vzhľadom na nálezy ústavného súdu a jeho príkaz konať bez zbytočných prieťahov považoval za potrebné konať a odstrániť stav právnej neistoty všetkých strán sporu. S ohľadom na množstvo nariadených termínov pojednávanií, ktoré boli odročené zo zdravotných dôvodov na strane právneho zástupcu sťažovateľky, nepovažoval za dôvodné a spravodlivé, aby strana odôvodnene trvala na zastúpení zvoleným advokátom, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje riadne poskytnúť právne služby a zastupovať záujmy klienta.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nasmerovanej proti napadnutým uzneseniam namieta, že požiadavka okresného súdu, aby si zvolil na nariadené súdne pojednávanie iného právneho zástupcu, nie je dôvodná ani spravodlivá. Akcentuje dlhoročné poskytovanie právnych služieb jej právnym zástupcom a z toho vyplývajúcu vzájomnú dôveru. Postup okresného súdu, ktorý nevyhovel jej žiadostiam o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov jej právneho zástupcu, považuje za zásah do označených základných práv podľa ústavy a dohovoru. Tvrdí, že ústavný súd síce uložil okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, avšak neprikázal mu, aby tak činil porušovaním procesných práv sťažovateľky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namiatané porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu, ktorým okresný súd nevyhovel návrhom sťažovateľky na odročenie pojednávania nariadeného na 5. december 2024.

6. Hneď v úvode ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie súdu o návrhu strany na odročenie pojednávania podľa § 183 CSP je nepochybne rozhodnutím procesnej povahy, nie rozhodnutím vo veci samej a ako také nie je spravidla ani spôsobilé zasiahnuť do ústavne zaručených práv. Uvedené potvrdzuje aj judikatúra ústavného súdu, v zmysle ktorej vo všeobecnosti platí, že nesprávne rozhodnutie procesnej povahy nemožno spravidla samo osebe kvalifikovať ako také pochybenie všeobecného súdu, ktoré by svojou intenzitou zakladalo možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek výrazne sa môže účastníka konania dotknúť. Za určitých okolností však možno k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dospieť aj v súvislosti s námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu procesnej povahy, ktorým sa končí určitá časť konania alebo ktoré rieši určitú otázku, aj keď sa konanie vo veci samej ešte neskončilo (m. m. III. ÚS 381/2016). Ide napríklad o porušenie procesných pravidiel zakladajúce porušenie práva na súdnu ochranu alebo poskytnutie takých extrémnych záverov, ktoré by vybočovali z výkladových metód, resp. vôbec nemohli mať

oporu v skutkových zisteniach. Podľa názoru ústavného súdu pritom musia byť kumulatívne splnené dve podmienky, a to že takéto procesné rozhodnutie je spôsobilé bezprostredne a citelne zasiahnuť do ústavne zaručených práv sťažovateľa a námietka porušenia týchto práv nemôže byť v rámci ďalšieho konania (napríklad pri uplatnení opravných prostriedkov proti meritórnemu rozhodnutiu) efektívne uplatnená.

7. To však nie je prípad sťažovateľky. Konanie pred okresným súdom totiž naďalej prebieha a následne vyústi do meritórneho rozhodnutia, proti ktorému má sťažovateľka právo podať opravný prostriedok (odvolanie), v ktorom môže (identicky ako v ústavnej sťažnosti) namietat porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie v dôsledku toho, že jej bolo odňaté konať pred súdom.

8. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka má k dispozícii účinný právny prostriedok na dosiahnutie ochrany jej v bode 1 označených práv vo vzťahu k námietkam uplatneným v ústavnej sťažnosti, o ktorých po ich prípadnom uplatnení bude nielen oprávnený, ale aj povinný rozhodnúť príslušný všeobecný súd (pozri tiež IV. ÚS 5/2019, IV. ÚS 25/2022). Za týchto okolností považuje za neprípustné, aby v danej etape konania vstupoval do jeho priebehu a korigoval prípadné pochybenia procesného postupu všeobecného súdu v sťažovateľkou nastolenej čiastkovej otázke (m. m. II. ÚS 209/2019).

9. Ústavný súd totiž vo svojej konštantnej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že jeho právomoc je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy vecí nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť (II. ÚS 351/2015).

10. Ústavná sťažnosť tak bola podaná predčasne, a preto ju ústavný súd odmietol ako neprípustnú podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

11. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky formulovanými v petite jej ústavnej sťažnosti, ako aj jej návrhom na vydanie dočasného opatrenia, keďže pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu prichádza do úvahy iba vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu